

บทที่ ๒

แนวพิจารณาโดยทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวพิจารณาโดยทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

๑. ความโดยทั่วไป

การประกอบอาชีพเป็นภาระหน้าที่อันหนึ่งของมนุษย์ ในอันที่จะให้ดำรงชีพ อยู่ในสังคมได้อย่างสุขสบายพอสมควรตามแต่ศักยภาพ เริ่มแรกมนุษย์พยายามค้นคว้าเพื่อหาอาหารมาเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง และในอันคับคอบก็พยายามเพื่อหาสิ่งที่มีมาบำบัดความ ต้องการ อันมีปัจจัยสี่เป็นเบื้องต้น ซึ่งต่อ ๆ มาก็แสวงหาสิ่งเกื้อกูลเพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในสมัยแรกความพยายามที่จะได้ให้มาในสิ่งที่มีมาบำบัดความต้องการนั้นก็ เพียงบำบัดความต้องการพื้นฐาน คือปัจจัยสี่ โดยทำการเพาะปลูก หรือเลี้ยงสัตว์ ก็ เป็นการเพียงพอแล้ว ครั้นโลกเจริญขึ้น การดำเนินการเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่มีมาบำบัด ความต้องการต่าง ๆ ก็ได้รับการพัฒนาขึ้น หน้าที่การงานที่มนุษย์กระทำเป็นประจำใน อันที่จะให้ได้มาซึ่งสิ่งที่มีมาบำบัดความต้องการต่าง ๆ นั้น เรียกกันโดยทั่ว ๆ ไปว่า "อาชีพ" ซึ่งในสมัยปัจจุบันนี้อาชีพต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายหลายชนิดสุดแล้วแต่จะจำแนก ให้ละเอียดถึงขั้นแค่ไหน แต่อย่างไรก็ตามหลักสำคัญของคำว่าอาชีพ ก็คือ เป็นหน้าที่ การงานที่มนุษย์กระทำแล้วเกิดผลในอันที่จะบำบัดความต้องการได้ ทั้งนี้อาจจะเป็นโดย ทางตรง เช่นอาชีพทำการเพาะปลูก ซึ่งจะได้อาหารมารับประทานโดยตรง หรือการ รับจ้างแล้วไคคาตอบแทนมาก็ได้ อยู่ในความหมายของคำว่าอาชีพทั้งนั้น

บางคนให้ความหมายของอาชีพกว้างกว่านั้นอีก เช่นการชะโมย หรือดักทรัพย์ หรือเป็นโสเภณี ก็ถือว่าเป็นอาชีพ เพราะเป็นทางที่จะได้มาซึ่งสิ่งที่จะสนองความต้องการ เช่นเดียวกัน หากแต่อาชีพที่กล่าวในประการหลังนี้ เป็นอาชีพที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เท่านั้น

โดยทั่วไปในการจำแนกอาชีพอาจจะมีการจำแนกออกเป็นหลายลักษณะ เช่น ในทางค่านแรงงาน จะแบ่งออกเป็นประเภทอาชีพ ดังนี้

๑. กานวิชาชีพ และวิชาการ
๒. เสริมพนักงาน
๓. พนักงานขายของและเดินตลาด
๔. งานเกษตรกรรม
๕. คนงานเหมืองแร่
๖. พนักงานขับรถ
๗. ช่างและปฏิบัติการในกระบวนการผลิต
๘. กรรมกรและคนงานทั่วไป
๙. งานบริการ

หรือถ้าแบ่งตามสาขาวิชา ก็อาจจะเป็น อาชีพแพทย์ วิศวกร ครู งานบริหาร งานเสริม
ตลาด^๒ เป็นต้น

แต่ตามแนวทางการศึกษานี้ ผู้เขียนใคร่ขอจำกัดคำว่า "อาชีพ" เฉพาะตามจุด
ประสงค์ในวิทยานิพนธ์นี้ไว้เป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้ คือ

๑. รัฐบาล
๒. ทำงานในบริษัท หรือห้างร้านเอกชน
๓. ทำงานในองค์การรัฐวิสาหกิจ
๔. ทำงานในองค์การระหว่างประเทศ
๕. ทำงานธนาคาร
๖. ทำงานส่วนตัว หรือประกอบอาชีพอิสระ^๓
๗. งานอื่น ๆ

กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย, รหัสการจำแนกอาชีพ (พระนคร,
โรงพิมพ์สหกรณ์ไทยสำหรับประเทศไทยจำกัดสินใจ, ๒๕๑๑), หน้า ๓ - ๕.

^๒ Ibid., p.7.

^๓ การแบ่งประเภทนี้ ผู้เขียนได้แบ่งตามแนวคิดของผู้เขียน เพื่อประโยชน์ใน
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้โดยเฉพาะ - ผู้เขียน

ผู้เขียนใคร่ขออธิบายและแสดงเหตุผลเพิ่มเติมเล็กน้อย กล่าวคือ

ในค่านาชีพรับราชการ หมายถึงการที่เป็น "ข้าราชการ" อาจจะเป็น ข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการทหาร หรือข้าราชการสังกัดกระทรวงทบวงกรม ใด ๆ ก็ได้ งานบริษัทหรือห้างร้านเอกชนนั้น อาจจะเป็น พนักงาน หรือลูกจ้าง หรือ ในลักษณะไหนก็ได้ ซึ่งใดก็ตามตอบแทนและถือเป็นอาชีพได้ องค์การรัฐวิสาหกิจ เช่น สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล องค์การเชื้อเพลิง ฯลฯ ยกเว้น ธนาคาร เพราะได้ จำแนกจำพวกธนาคารไว้จำพวกหนึ่งต่างหาก ส่วนทำงานส่วนตัว หรือประกอบอาชีพ อิสระนั้น เช่น เป็นนายความ เป็นพ่อกา เกษตรกร นักธุรกิจที่มีกิจการเป็นของตนเอง หรือผู้ประกอบการ ฯลฯ และงานอื่น ๆ นั้น ก็มีประเภทรับจ้างทั่วไป และงานแม่บ้าน เป็นต้น

อันที่จริงการแบ่งประเภทอาชีพดังกล่าวนี้ เป็นการแบ่งประเภทอาชีพตาม แนวคิดของผู้เขียนเท่านั้น ซึ่งผู้เขียนมิได้มีความประสงค์ที่จะให้เหมือนกับความเป็นจริง แต่เพื่อประโยชน์ของการศึกษาและวิจัยของผู้เขียนในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้โดยเฉพาะ ซึ่งผู้เขียนใคร่ขอทำความเข้าใจไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

๒. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

โดยทั่วไปการเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งนั้น สิ่งสำคัญจะต้องให้เป็นไปตามแนว ถนัดของแต่ละคนเป็นสำคัญ แนวถนัดนี้ถือเป็นความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล หากได้รับการฝึกฝนหรือได้รับการศึกษาเพิ่มเติมให้ตรงกับแนวถนัดของเขามาก ก็จะมี เป็นแนวทางที่ดีที่สุดในการที่จะเลือกอาชีพสำหรับผู้นั้น แต่อย่างไรก็ตามมีความจริงอยู่ ว่า การเลือกอาชีพไม่จำเป็นต้องเสมอไปที่จะให้เป็นไปตามแนวถนัดหรือตามความสามารถ เฉพาะของคน หากแต่ขึ้นอยู่กับอุปสงค์ (demand) และอุปทาน (supply) ในค่านาชีพนั้น ๆ ด้วย นอกจากนั้นอาชีพบางอย่างที่ได้รับการยกย่องจากสังคมมาก ก็จะมีผู้ ที่ไปเลือกประกอบอาชีพนั้นมาก หรืออาชีพบางอย่างมีความเป็นอิสระรายได้ดี ก็จะมีผู้ ประกอบอาชีพนั้น ๆ มากเช่นเดียวกัน จึงขอกล่าวโดยสรุปไว้ว่าการเลือกประกอบอาชีพ

นั้น นอกจากความสามารถหรือความถนัดของแต่ละคนที่จะเป็นข้อจำกัดในการเลือกแล้ว ยังมีข้อจำกัดอื่น ๆ อีก เช่นอาชีพไหนที่มีรายได้ดี ก็จะมีผู้นิยมประกอบอาชีพมาก หรืออาชีพไหนมีความมั่นคง มีความก้าวหน้า ก็จะมีผู้นิยมเช่นเดียวกัน หรืออาชีพไหนที่ถือว่ามีความเกียรติ สังคมยกย่องผู้นั้นก็นิยม ซึ่งรายได้ ความมั่นคง ความก้าวหน้า ความมีเกียรติ ความเป็นอิสระ ฯลฯ เหล่านี้ เป็นข้อจำกัดที่มีอิทธิพลเหนือการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของบุคคล

แต่อย่างไรก็ตาม แม้จะทราบถึงข้อจำกัดเหล่านั้นว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล แต่ก็ไม่มีการทราบใดว่าสิ่งเหล่านั้นจะมีอิทธิพลต่อบุคคลแต่ละคนแค่ไหน ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้นั้น ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์อย่างที่สุดกับพื้นฐานทางการศึกษาและประสบการณ์ของผู้นั้นประการหนึ่ง การยอมรับของสังคมอีกประการหนึ่ง เช่นในสมัยก่อนสังคมยกย่องการรับราชการ จึงเป็นเหตุให้คนหันเข้ารับราชการมาก แต่ในปัจจุบันนี้คนมีแนวโน้มที่จะไปทำงานธุรกิจมากขึ้น เป็นต้น และนอกจากนี้อาจจะขึ้นอยู่กับอคติ หรือนิสัย หรือรสนิยมของแต่ละคนด้วย ซึ่งในทุกวันนี้ไม่มีใครทำการศึกษาหรือวิจัยกันให้ละเอียดลงเท่านี้

ในเรื่องนี้ผู้เขียนได้ตั้งข้อสันนิษฐานเพื่อเป็นแนวในการศึกษาวิจัย โดยพิจารณาถึงข้อจำกัดหรืออิทธิพลที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่ได้รับเลือกมาเป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ หากจะละไว้ในเหตุผลอันเป็นส่วนตัวเกี่ยวกับภูมิหลัง (background) ของนิสิต เช่น เพศ อายุ ภูมิลำเนา อาชีพบิดามารดา ฯลฯ แล้วยังมีข้อพิจารณาที่ควรนำมาพิจารณาอันมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ก็คือ

๑. การที่มีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถของคนเต็มที่

เนื่องจากการที่ทุกคนจะทำงานได้เต็มโอกาสที่จะก้าวหน้านั้น สิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งก็คือการที่บุคคลนั้นได้ใช้วิชาความรู้ที่ได้ศึกษามาอย่างเต็มที่ ยกตัวอย่าง เช่น บุคคลที่มีความถนัดในด้านช่างเครื่องยนต์ หรือได้รับการศึกษามาทางด้านเครื่องยนต์ ก็ย่อมมีความประสงค์จะทำงานที่ใช้ความรู้ทางด้านช่างเครื่องยนต์ เพราะถือว่าเป็นงาน

ที่ตนถนัดที่สุด ไม่จำเป็นต้องเสียเวลามานึกฝนใหม่ หรือศึกษาใหม่ การได้ใช้ความรู้
ที่ได้เรียนมาทำให้อนั้นมีความมั่นใจในตัวเอง (self-confidence) อันเป็นผลทำ
ให้การปฏิบัติงานของเขาอมถูกของใคร่ผลดี อีกประการหนึ่งการมีโอกาสได้ใช้วิชา
ความรู้ที่ได้เรียนมา ย่อมมีโอกาสที่ผู้นั้นจะได้ศึกษาหาความรู้หรือความชำนาญเพิ่มเติม
ในคานนั้น ๆ ซึ่งย่อมมีผลให้เขาไกร่รับการเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่ง หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น
อีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าโอกาสที่จะได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่
เป็นปัจจัยอันหนึ่งซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของบุคคลอยู่มาก

๒. การเป็นที่ยอมรับเป็นที่เชื่อถือของสังคม

บุคคลส่วนมากจะนิยมเลือกอาชีพที่สังคมยกย่องว่า มีเกียรติภูมิ มี
หน้ามีตา เป็นที่เชื่อถือของสังคม เช่นการรับราชการเป็นต้น ทั้งนี้ตามเหตุผลหลัก
พื้นฐานทางจิตวิทยาในข้อที่ว่า ทุกคนต้องการความยอมรับนับถือจากคนอื่น หรือจาก
สังคม เฉพาะฉะนั้นในการเลือกอาชีพของบุคคลก็มีแนวโน้มไปตามหลักดังกล่าวแล้ว
คืออาชีพใดที่เป็นที่ยอมรับ เป็นที่เชื่อถือของสังคมก็จะมีผู้นิยมมาก ดังที่ Robert
Blanner กล่าวไว้ว่า งานที่มีเกียรติภูมิสูงหรือเป็นที่ยอมรับ หรือเป็นที่เชื่อถือของ
สังคม จะมีผู้ชอบทำมาก แดงงานที่ทำให้คนมีสถานภาพต่ำ จะมีแนวโน้มในทางที่ไม่มีค่า
และไม่มีใครนิยมหรือชอบงานนั้น

๓. ความมั่นคง

ความมั่นคงเป็นความต้องการอย่างหนึ่งของชีวิต ตามหลักจิตวิทยา
มนุษย์ทุกคนแสวงหาและต้องการความมั่นคง ทั้งนี้เพื่อความสบายของชีวิต การค้ำ-
เนินชีวิตหรือการประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง เช่นมีรายได้แน่นอน มีหลักประกัน
สามารถพึ่งพิงไต่ตลอดชีวิต ก็ย่อมจะมีผู้นิยมหวังมากเป็นธรรมดา ด้วยเหตุนี้

George Strauss and Leonard R. Sayles, Personnel : The Human Problems of Management (New Jersey : Princlince-Hall Inc., 1967), p.12.

จึงน่าจะถือได้ว่า ความมั่นคงเป็นปัจจัยอันสำคัญในการเลือกอาชีพซึ่งทุกคนจะต้องคำนึงถึง

๔. รายได้

รายได้เป็นผลตอบแทนโดยตรงในการประกอบอาชีพ เนื่องจากการประกอบอาชีพของคนทุกคนย่อมประสงค์จะให้ไครายได้สูง ทั้งนี้ เพื่อจะสามารถสนองความต้องการได้มาก ด้วยเหตุนี้รายได้จึงมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับการเลือกอาชีพของบุคคล อาชีพใดที่มีรายได้ดีโดยทั่วไปแล้วย่อมจะมีผู้เลือกมาก (หากมีโอกาที่จะเลือกเท่า ๆ กัน) รายได้ในที่นี้รวมทั้งรายได้ที่เป็นเงิน เช่น เงินเดือน หรือค่าจ้าง หรือรายได้อื่น ๆ ด้วย ในบางกรณีหมายถึงรวมถึงประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ ซึ่งได้จากการทำงานนั้น ๆ เช่นการรับราชการจะได้รับบำเหน็จบำนาญ โบนัส เบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักอาศัย ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร เป็นต้น

๕. ความก้าวหน้า

ความก้าวหน้าเป็นสิ่งปรารถนาของทุกคน ทั้งนี้ เพราะความก้าวหน้าหมายถึงการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีของบุคคล ในการประกอบอาชีพก็เช่นเดียวกัน อาชีพใดที่มีความก้าวหน้ามาก เช่นมีโอกาสได้ไปศึกษาต่อ มีโอกาสได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง มีโอกาสไครายได้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ก็ย่อมเป็นที่ประสงค์ของทุกคน เพราะฉะนั้นอาจจะกล่าวได้ว่า ความก้าวหน้าเป็นองค์ประกอบอันสำคัญอันหนึ่งในการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ

๓. ความสำคัญของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย

สังคมไทยแต่เดิมเป็นสังคมเกษตรกรรม แม้ปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่ของประชาชนหรือประมาณร้อยละ ๘๐ ของประชาชนทั้งประเทศอยู่ในชนบท และประกอบอาชีพในทางเกษตรกรรม การประกอบอาชีพอื่น ๆ คืออาชีพการรับราชการ การทำงานในธุรกิจต่าง ๆ นั้นมีน้อย แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าไม่มีผู้ประสงค์จะไปทำงานราชการ หรือทำงานในธุรกิจ

ต่าง ๆ หากแต่เรามีข้อจำกัดอื่น ๆ ที่คอยกีดขวางหรือขวางกั้นอยู่ เช่น ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ภูมิฐานะของประชาชนอยู่ในชนบทถึงร้อยละ ๘๐ ของประชาชนทั้งประเทศ หากเดินทางมาทำงานในเมืองจะไม่สะดวกและไม่คุ้มค่าตำแหน่งงานต่าง ๆ ทั้งในค่านราชการหรือธุรกิจต่าง ๆ มีน้อย เหล่านี้เป็นคน ประชาชนทั่วไปจึงมิได้มีโอกาสที่จะเลือกประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกจากที่กระทำอยู่แล้ว แต่หากจะมองในระดับของประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีโอกาสทุกอย่างที่จะเลือกอาชีพต่าง ๆ โดยที่มีคุณวุฒิเป็นที่ต้องประสงค์ของงานต่าง ๆ ก็ก็จะเห็นว่าอาชีพต่าง ๆ มีความสำคัญต่อบุคคลแต่ละคนไม่เท่ากัน ทั้งนี้ในการเลือกอาชีพของบุคคลจำจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบคือโอกาสที่จะได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ เกียรติภูมิหรือการเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม ความมั่นคง รายได้และความก้าวหน้าของอาชีพนั้น ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวประกอบในการพิจารณาตัดสินใจในการประกอบอาชีพที่สำคัญที่สุด

หากจะมองในองค์ประกอบดังกล่าวเพื่อพิจารณาอาชีพต่าง ๆ ในประเทศไทยในปัจจุบัน อาชีพรับราชการนั้นบางคนถือว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง มีเกียรติ มีรายได้สูงพอสมควร มีโอกาสได้ใช้วิชาความรู้ที่เรียนมาอย่างเต็มที่ ในด้านความก้าวหน้าก็มีมาก โดยเฉพาะโอกาสที่ได้ไปศึกษาต่อ หรือโอกาสที่ได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง แต่อย่างไรก็ตามในทุกวันนี้มีคนอีกจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่าการรับราชการสู่การประกอบอาชีพอื่น ๆ ไม่ได้ เช่น ทำงานธุรกิจ หรือทำงานองค์การระหว่างประเทศ หรืองานธนาคาร เป็นต้น ทั้งนี้เพราะงานธุรกิจ หรือองค์การระหว่างประเทศ หรือธนาคารต่าง ๆ มีสิ่งต่าง ๆ ที่พิจารณามาแล้วคือ ความมั่นคง รายได้ ความก้าวหน้า มากกว่างานรับราชการเสียหลายเข้าไป ในด้านความมีเกียรติหรือการยอมรับนับถือของสังคมนั้นก็พอ ๆ กัน หรืออาจจะมากกว่า เพราะสังคมทุกวันนี้ขึ้นอยู่กับรายได้หรือเงินเป็นสำคัญ ในส่วนที่ได้ใช้วิชาความรู้นั้น การทำงานธุรกิจ หรือองค์การระหว่างประเทศ หรือธนาคารต่าง ๆ ก็มีโอกาได้ใช้ความรู้พอ ๆ กันกับการรับราชการ ในบางกรณีอาจจะใช้ความรู้มากกว่า ทั้งนี้เพราะมีปรากฏอยู่บ่อย ๆ ที่ในทางราชการมักจะใช้คนที่มีความรู้ดีอย่างหนึ่งไปทำงานอีกอย่างหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามแนวความคิดอันนี้เป็นเหตุผล

ของแต่ละบุคคล หรือแต่ละกลุ่มวิชาชีพ เป็นสำคัญ อาทิ ในปัจจุบันนี้ บุคคลหรือนักศึกษาที่สำเร็จทางวิศวกรรมศาสตร์ หรือสถาปัตยกรรมศาสตร์ มักจะไม่รับราชการ ทั้งนี้ เพราะหากไปทำงานธุรกิจ บริษัท ห้างร้าน หรือองค์กรต่าง ๆ ก็จะได้รายได้ดีกว่าทางราชการมาก หรือนักศึกษาที่สำเร็จมาทางบัญชีหรือพาณิชยศาสตร์ก็มักจะเลือกทำงานในทางธุรกิจ เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เพราะรายได้สูงกว่าราชการ และมีโอกาสที่จะก้าวหน้าดีกว่าราชการ และทุกวันนี้หากจะพิจารณาโดยทั่วไปแล้ว บุคคลหรือนักศึกษาที่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งของประเทศไทย มักจะมีแนวโน้มที่จะไปทำงานในทางธุรกิจมากกว่าที่จะรับราชการ ซึ่งหากจะกล่าวโดยเหตุผลตามหลักที่กล่าวมาแล้ว แลแต่คนก็ควรเหตุว่า ในวงงานธุรกิจปัจจุบันสามารถสนองความต้องการได้มากกว่าทางราชการ แต่อย่างไรก็ตาม ทุกวันนี้ทางราชการก็ยังไม่รู้สึกว่าจะขาดแคลนผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพราะตำแหน่งงานยังมีน้อยกว่าบุคคลที่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยอยู่นั่นเอง แต่หากในอนาคตธุรกิจต่าง ๆ ได้ขยายมากขึ้นแล้ว การสรรหากคนเข้ารับราชการ หรือการที่คนเคลื่อนย้ายออกจากวงราชการไปสู่วงการธุรกิจนั้น จะต้องเป็นปัญหาที่สำคัญและควรที่จะวิตกเป็นอย่างยิ่ง

๔. สรุป

เท่าที่กล่าวมาในบทนี้ทั้งหมดนั้น เป็นแนวพิจารณาโดยย่อในการที่จะพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ โดยพยายามหาความสัมพันธ์กับอาชีพการรับราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ทำการศึกษาในเรื่องนี้ กล่าวคือ ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพเพื่อประโยชน์ของทางราชการ เพราะฉะนั้นผู้เขียนจึงพยายามกล่าวในสิ่งที่เกี่ยวข้อง หรือมีความสัมพันธ์กับการรับราชการ หรือการตัดสินใจในการรับราชการของนิสิตเป็นส่วนสำคัญ

อาศัยแนวคิดที่กล่าวแต่คนมา เพื่อพิจารณาเลือกอาชีพแล้ว จะเห็นว่าในทุกวันนี้แนวความคิดที่คนจะนิยมอาชีพรับราชการนั้นรู้สึกว่าจะน้อยลงกว่าเดิมแล้ว ทั้งนี้ เพราะความพยายามและการขยายตัวทางธุรกิจและอุตสาหกรรมของประเทศไทยมีมากขึ้นในปัจจุบัน

และนอกจากนั้นคุณค่าในทางสังคม หรือค่านิยมในสังคมที่มีต่ออาชีพรับราชการว่ามีเกียรติภูมิสูง ได้รับการยกย่องนั้นกำลังจะลดลง ทั้งนี้เพราะสังคมปัจจุบันนี้นิยมยกย่องเงินหรือรายได้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะฉะนั้นอาชีพใดที่สุจริตและมีรายได้ดีแล้วก็จะเป็นที่นิยมและเป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งนั้น แต่อย่างไรก็ตามเหตุผลที่กล่าวมานี้เป็นเหตุผลที่ได้จากพฤติกรรมของสังคมและจากบุคคลเพียงบางส่วนเท่านั้น ยังไม่มีผู้ใดคนควาวิจัยมีหลักฐานยืนยันไว้อย่างแน่ชัดว่า ทุกวันนี้คนนิยมประกอบอาชีพใด เทาไร หรือทำไม หากจะมีท่านผู้ใดสนใจทำการวิจัยในเรื่องดังกล่าวนี้แล้ว ก็จะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและสังคมทั่วไป สำหรับผู้เขียนคิดว่า การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ในตอนสุดท้ายคงจะให้คำตอบไอบางในส่วนของนิสิต นักศึกษา ซึ่งกำลังจะตัดสินใจในการ เลือกออาชีพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย